

Rozwój rynków kapitałowych i wzrost gospodarczy w krajach Europy Środkowo-Wschodniej

Artykuł podejmuje zagadnienie zależności pomiędzy rozwojem rynków kapitałowych i wzrostem gospodarczym. Rozwój rynku kapitałowego i skutki jego działania dla gospodarki to temat często podejmowany w dyskursie publicznym. Temat ten obfituje w skrajne poglądy oraz wysuwane są przeciwne tezy. Zatem z jednej strony wskazuje się na negatywną rolę rozwoju finansowego przyczyniającego się do zwiększenia niestabilności gospodarek. Z drugiej strony podkreśla się jego pozytywny wpływ na produktywność w postaci najbardziej efektywnego sposobu alokacji kapitału. Oznacza to, że jest to niezwykle ważna kwestia tym bardziej, że kryzys finansowy lat 2007-2011 zdołał zachwiać dobrą opinią na temat pozytywnych skutków działania rynków giełdowych. Ten fakt w połączeniu z relatywnie niewielką liczbą prac poświęconych analizie tej zależności dla rynków Europy Środkowo-Wschodniej, powoduje powstanie luki w literaturze przedmiotu, którą stara się uzupełnić prezentowane w artykule badanie.

Badanie to polegało na analizie ekonometrycznej wpływu rynków kapitałowych na wzrost gospodarczy na próbie 16 krajów regionu Europy Środkowo-Wschodniej od początków powstania rynków giełdowych w tych krajach. Jako zmienne objaśniające zostały użyte najczęściej wykorzystywane w literaturze wskaźniki giełdowe: kapitalizacja rynku, jego obroty, ilość notowanych spółek, wielkość głównego indeksu a także płynność rynku (mierzona jako stosunek obrotów do kapitalizacji). Zmienną objaśnianą, która mierzy rozwój gospodarczy, jest stopa wzrostu PKB per capita. Przy wykorzystaniu szerokiego zakresu estymatorów panelowych otrzymano wyniki estymacji, które w większości potwierdzają pozytywny wpływ rozwoju rynku finansowego na wzrost gospodarczy. Prezentowane wyniki wskazują też, że kluczowa dla uzyskanej dodatniej korelacji jest przede wszystkim efektywność funkcjonowania giełdy.